

عادل اشکبوس

به زیبایی پَر

نام‌های دخترانه با ریشه‌های فارسی، ترکی و عبری

فرانک سمیرا پروین

به معنی پروانه است و در شاهنامه فردوسی نام مادر فریدون، پادشاه پیشدادی و همسر آبتین است. فرانک پدش نام و فرخنده بود به مهر فریدون دل آکنده بود

از پیوند «پَر+وین» یعنی دختری زیبا به سفیدی، ظرافت و زیبایی پر. واژه وین در کردی شمالی هنوز به معنی «مانند» کاربرد دارد. این نام یادآور شاعر توانا و شیرین سخن ایرانی پروین اعتصامی است. شگفت آن است که دارندگان این نام اغلب از بانوان توانای ایرانی هستند.

نامی جهانی با ریشه عبری است. به معنی شاهزاده. در کتاب‌های لغت درباره معنی این نام هم‌اندیشی نیست. در فرهنگ‌های لغت به معانی خالص، صاف و ناب آمده است.

چه حاصل زان که دانی کیمیا را
مس خود را نکردی زر سارا

شکل یونانی‌شده نام آکادی «سَمور-آمات» است که «هدیه دریا» معنی می‌دهد. سمیرا نام فرمانده جنگجوی بابل بوده است. اغلب سمیرا را نامی عربی می‌پندارند، اما در هیچ کشور عربی این نام به کار نمی‌رود. در عربی نام «سَمیره» به معنی دختر افسانه‌گویی شب به کار می‌رود.

برخی سمیرا را «دختر کوچک سبزه رو» یا «دارای پوست گندمگون» معنی می‌کنند، اما در این صورت باید «سَمیراء» بر وزن فَعیلاء و مانند حَمیراء خوانده شود نه سَمیرا. سمیرا کوتاه شده «سَمیرامیس» است؛ یعنی ملکه زیباروی بابل که شاه آن سرزمین به افتخار او باغ‌های معلق بابل را ساخت. ملکه افسانه‌ای (حدود سال ۸۰۰ ق م) که به مدت هشت سال فرمانروای بابل بود. برخی تاریخ‌دانان می‌گویند که سمیرامیس ایرانی بود.

سمیرامیس از زندگی در بابل به ستوه آمده و بابل برای او خسته‌کننده شده بود. همسرش برای رفع آندوه او با قدرت بی‌اندازه‌ای که داشت دستور داد بنایی را در کرانه رود فرات بسازند.